

ZPRAVODAJ

KLUBU VÝSADKOVÝCH VETERÁNŮ
PŘI VÚ 8280 PROSTĚJOV

32

ROČNÍK XIII

číslo 2

Redakční uzávěrka: 15. 6. 2004

Dopis do Afganistánu

Vážený kolegové,
v záhlaví našeho klubu je název „Klub výsadkových veteránů“. Váš útvar je našim patronem, protože po celou dobu naší aktivní vojenské služby jsme plnili úkoly v jeho rámci. Nikdy jsme však nebyli určeni pro plnění takových úkolů, před kterými stojíte nyní Vy.

Proto Vám vyjadřujeme náš obdiv a úctu k Vám a přejeme úspěšné splnění bojových úkolů, a to beze ztrát ve Vašich řadách.

I když neznáme rozsah Vašich úkolů, již skutečnost, že se pohybujete na území, kde každý může být Vaším nepřítelem, nás vede k tomu, abychom na Vás byli hrdí a věříme, že jako nositelé červených baretů úspěšně splníte zadané úkoly.

K tomu Vám přejeme pevné zdraví a těšíme se na shledanou při Vašem návratu. Prostějov 10. června 2004.

Za výbor Klubu výsadkových veteránů
plk. Ing. Jindřich Starý

Den veteránů

Tento den slavený dne 1. června byl u našeho patronátního útvaru 8280 Prostějov ve znamení slavnostního nástupu celého útvaru. Po slavnostních projevech, z nichž jeden přednesl i náš prezident kol. Jindřich Starý, byly předány medaile nejlepším příslušníkům útvaru a pamětní mince všem příslušníkům útvaru. Prohládkou nové síně tradic, za účasti našich kolegů Čtveráka, Řepky a Hájka, a slavnostním obědem byl akt ukončen.

Střelecká soutěž

KVV Prostějov uspořádal pro své členy soutěž ve střelbě z pistole vz. 82. Soutěž se uskutečnila 20. května 2004 na střelnici ve Vrahovicích. Zúčastnilo se 27 členů, z toho 7 žen. Většina soutěžících měla poprvé příležitost si z této pistole zastřílet. Střílelo se na nekrýté ležící figuru z kruhu ze vzdálenosti 25 metrů po deseti ranách. Na prvním místě se umístil kolega R. Zapletal, s nástřelem 90 bodů, druhý byl kol. A. Křivánek s nástřelem 87 bodů a třetí kol. B. Petruška s nástřelem 83 bodů. Z žen byla nejlepší kol. J. Spáčilová. Tři nejlepší střelci byli odměněni diplomy, ostatní účastníci soutěže obdrželi pamětní list. Soutěž organizčně a materiálně zabezpečil VÚ 3771 Prostějov. S přepravou účastníků soutěže na střelnici vypomohlo ASD Para. Velitelům obou útvarů děkujeme za jejich pomoc.

MNOZÍ JSME ZÁVIDĚLI

Výsadkové vojsko na armádních sportovních hrách reprezentovali vždy příslušníci výsadkové brigády. Proto na závodech ASH u vb byl vždy výběr těch nejlepších sportovců od praporu.

Na stadionu Tatranu Prešov bylo při lehkotletických závodech ASH opravdu rušno. Diváků nebylo mnoho, ale závodníci si vzájemně hodně fandili.

Vystřel a na 12 a půl okruhu kolem stadionu se vydalo klubko vytrvalců. Již po prvním kole se v čele „usazují“ favorité – Jeřábek a Kospert. V závěsu za nimi běží borec, který si stále levou rukou přidržuje lem nohavíčky

trenýrek. On se ale v pátém až šestém kole začíná propadat. Jarda Bima na něho houkne: „Pusť ty trenýrky a pracuj oběma pažemi!“ Voják poslechl a po několika krocích se objevila příčina toho, proč se držel za nohavíčku trenýrek. Ty neměl nijak krátké, ale přesto na levé stehno vyklouzl statný penis, který žaludem kdepal závodníkovy o koleny. To samozřejmě zpozorovali přihlížející diváci i závodníci a všichni začali tohoto borce mohutně povzbuzovat.

Mnozí jsme mu záviděli jeho vitalitu, protože se do závěru běhu vyhoupl opět až na třetí místo. Záviděli jsme mu ale i to, co mu tak znesnadňovalo běh. To, že si zapomněl vzít suspensor, jej asi připravilo o lepší umístění.

MUSEUM VOJENSKÝCH STEJNOKROJŮ

Dne 17. dubna 2004 pod vedením našeho prezidenta kol. Jindřicha Starého jsme navštívili muzeum stejnokrojů na Základně vojenského výstrojního materiálu v Brně. Prohlídka byla provázena odborným výkladem a splnila naše očekávání. Sběrka klade největší důraz na současnou výstroj. Poté jsme navštívili stylovou kolibu NA LIPCE, kde jsme si pochutnali na specialitách slovenské kuchyně. Tuto část našeho zájezdu zpestřila účast paní Otiskové. Tato milá dáma je švagrovou kpt. Otisky, který byl velitelem skupiny WOLFRAM. Tato skupina pobývala na statku Otiskových v Líšni u Brna, a to od listopadu 1944 do května 1945. Záviděli jsme paní Otiskové její vitalitu, protože na svůj věk – bohatě přes osmdesát – rozhodně nevypadala. Ráda se s námi podělila o své dojmy. Díky za toto setkání patří veliteli ASD mjr. Jiřími Blaškovi. Zájezd jsme ukončili v nákupním a kulturním areálu OLYMPIA.

MÍSTNOST TRADIC

U našeho patronátního útvaru byla dokončena a slavnostně předána k užívání nově upravená místnost tradic útvaru. Jejího otevření se zúčastnil vedle předsedy vlády ČR i ministr obrany. Exponáty a panely oživují historii výsadkových jednotek ve vyčerpávajícím průřezu. Škoda, že na panel zahrnující činnost našeho klubu nezbylo místo. Místnost stojí za zhlédnutí.

Semlelo se v Prostějově

Tradiční zabijačka se konala v restauraci U Tří břizy dne 20. února 2004. Zúčastnilo se jí 45 členů KVV Prostějov a jejich rodinných příslušníků i blízkých přátel. Uvítání odlivkou slivovice zvýšilo apetit na vynikající zabijačkovou večeři a jiné zabijačkové pokrmy, které si každý mohl vlastnoručně vybrat. Zábava, zpěv, tanec a hudba zpestřily dobrou náladu všech přítomných. Organizátoři kol. Jeremiáš s manželkou a kol. Borovský se dobře zhostili přípravy této akce, za což jim patří poděkování. Jednu vadu na kráse to přece jen mělo. Několik účastníků totiž předčasně odešlo, protože je doslova vykouřily některé účastnice a účastníci bezohledně báníci jednu cigaretu za druhou.

Poděkování

za zaslání příspěvku na náš časopis a jeho rozeslání patří MKVV Klatovy, kol. Tomanové, kol. Moravčickovi, Chochruňovi, Markovi, Vykydalovi, Červenkovy ze Slatinic, Červenkovy z Hodonína, Mansfeldovi, Faltovi, Kudmovi, Melicharovi, Tomáškovy, Bočkayovi, Kožšíkovi, Poradovi, Popelkovy, J. Svozilovi, Bílkovi, Švandrlíkovy.

Velikonoční svátky jsou tradičně příležitostí mnoha členů našich klubů ke vzájemnému blahopřání. Také letos někteří vyjádřili souznalost bývalých výsadkářů zasláním pohledu. Vždy to potěší.

Na základě výzvy prešovských kolegů přispěli na zhotovení pamětní desky na budovu A. Zápotockého v Prešově, kde sídlil štáb 22. výsadkové brigády SNP, tito členové KVV Prostějov: J. Starý, J. Čtverák, R. Zapletal, F. Lejsek, Š. Borovský, V. Jeremiáš, F. Bartko, L. Solař, L. Jugas, J. Hrachovec, J. Pekárek, J. Moravec, B. Jahnová, M. Lorencová, A. Adámková, A. Blažejová, V. Jurková, V. Kořínková, J. Kořínek, A. Křivánek, V. Křivánková, M. Řepka, F. Bizdra, J. Spáčil, J. Nehera, B. Petruška, J. Šlambor, M. Šimík. Výbor KVV Prostějov všem jmenovaným vyslovuje poděkování za kladnou reakci na tuto prešovskou výzvu.

ZVLÁŠTNÍ SORTA LIDÍ

Věřte, že kdyby zazněl povel, rozhybali by své staré kosti, o holích by spěchali a snad i z hrobu povstali před své dávné velitele a šli plnit úkol, v jehož jménu mučili svá těla jedním z nejtvrdějších výcviků kdysi před padesáti i více roky. Nikdo je nevolá, ale oni nemožou zapomenout na léta, kdy na hlavách nosili červené barety. Třeba to byly jen dva roky v základní službě a nebo velký kus života u vojska, které nikdy nepřestali milovat. Reč je o výsadkářích, z nichž ještě mnozí zažili krátce po válce vznik a první roky elitní jednotky naší armády, výsadkového vojska. V náročném výcviku získávali mimořádnou tělesnou zdatnost a vysokou odbornost, často si sáhli až na dno svých fyzických i psychických sil – prostí vojáci, stejně jako jejich velitelé. Příznačná byla pevná kázeň, vůle k překonávání překážek, odvahy, iniciativa a přesnost. V tom je asi tajemství sounáležitosti, z které se nic neztratilo ani po desítkách let.

Co jiného v roce 1972 přitáhlo skupinu asi patnácti záložníků, kteří v letech 1948 a 1949 sloužili u 71. výsadkového praporu v Zákupcích u Mimoně, za jejich tehdejšího velitele, za svým výsadkářským „tátou“ plukovníkem Mansfeldem? Uviděli se tehdy s velikou radostí a poznali, že se z jejich vojenského kamarádství nic neztratilo – spíše naopak. A tak se občas dávali dohromady, jednou za tři, za pět let někdo organizoval další a další setkání, v Liberci na letišti, v bytě u Mansfeldů, na Brněnské přehradě, v hotelu v Mimoni, v Dolní Lomné. Někdy se jich sešlo dvě – tři desítky, někdy i šedesát či osmdesát.

Doba však takovým setkáním nepřála, bezpodmínečným předpokladem bylo tehdy povolení ke shromažďování, seznamy osob, hlášení...

Přesto v řadě dalších míst spontánně vznikaly skupinky para veteránů, o kterých až do roku 1990 nikdo nevěděl. Ale jakmile se poměry ve státě změnily, v Prostějově poprvé, zcela veřejně, zorganizovali setkání bývalých příslušníků výsadkového vojska. Tak tam hned v roce 1990 vznikl při VÚ 8280 první Klub výsadkových veteránů, který se, jak postupně vznikaly další kluby a skupiny, stal centrálním a koordinujícím celkem. Kluby vznikly v Praze, Liberci, Chrudimě, ve Zlíně, v Plzni, Hradci Králové, v Brně a skupiny v Táboře, Holesově, Pardubicích, Klatovech, Písku, České Lípě a v některých městech na Slovensku. Organizují besedy se zajímavými lidmi nebo na zajímavá témata, výlety, přednášky, sportovní soutěže, vedou klubové kroniky, vzájemně se zúčastňují různých akcí i výročních schůzí a to nejen v České republice, ale i u kolegů v Žilině, Prešově a Bratislavě.

Každý z klubů má své specifikum. Prostějov, jakýsi řídicí a smelující orgán v čele s prezidentem celého hnutí, vydává pro více než půl tisícovky členů po celé republice i pro slovenské kluby nepravidelně vycházející Zpravodaj. V libereckém klubu se scházejí většinou někteří výsadkáři základní služby. Možná i proto, že je tam předsedou bývalý člen ASD Prostějov a reprezentant Československa v seskoku padákem, organizují s tamními aero klubem pro staré pány seskoky. Jejich vydatnou oporou je 9. profesionální rota PCHO AČR. Velice aktivní je klub ve Zlíně, po jehož odznacích, vlaječkách,

označení na červené barety i nálepkách je všude shánka. Členové jsou pravidelnými účastníky pietních aktů, např. v osadě Ploština, vyvrážedné a vypalované německými fašisty, a zúčastňují se akce Po stopách 2. paradesatní brigády. Také v Plzni veteráni pořádají seskoky padákem, ale nejzajímavějším výsledkem jejich činnosti byla výstava výstroje a výzbroje výsadkových a průzkumných jednotek a vydání knihy o tomto tématu. Členové KVV při 43. výsadkovém mechanizovaném praporu v Chrudimě zhotovili pro vojenskohistorické muzeum v Doudlebech nad Orlicí několik panelů o činnosti 43. vmpr a o účasti našich legií v Rusku a Itálii, vybudovali krásnou klubovnu, udržují pomník ve Stěbolově, kde tragicky zahynulo šest výsadkářů, organizují soutěže a zábavné akce při Dnech dětí a bez nich se neobejdou ani vzpomínkové akce na parašutisty skupin Calcium a Platinum Pewter.

Klub v Praze, který se také zorganizoval počátkem devadesátých let a má téměř osmdesát členů, zajišťuje každoročně setkání kolegů veteránů při pietním aktu uctění boje skupiny Anthropoid v chrámu Cyrila a Metoděje a u pomníku čs. parašutistů a jejich pomocníků v domácím odboji v Praze. K 55. výročí založení výsadkového vojska ČSA, padesáti let od založení výsadkové brigády a třiceti let od tragického skonu ASD Prostějov uspořádali největší akci, jakou může dobrovolná organizace zvládnout. Ve spolupráci a s materiální pomocí MO a Gšt AČR pozvali veterány i aktivní výsadkáře ze zemí, které se podílely na padákových akcích během 2. světové války (Anglie, Francie, Polsko, Rusko, Slovensko), uspořádali mezinárodní seminář k činnosti skupiny Anthropoid a dalších skupin vysazených za války na naše území, vydali upomínkový výsadkový odznak pro všechny hosty a dvojazyčnou publikaci o historii výsadkového vojska * vše jen vlastními silami, včetně tlumočnicků a průvodců zahraničních hostů. K 50. výročí založení výsadkových jednotek iniciovali uspořádání jiné velké akce – odměnění jejich příslušníků z let 1947–1950 pamětní medailí. Hledali je prostřednictvím inzerátů ve všech denících i okresních novinách a ve Vyškově se jich při přebírání setkali s veterány z velitelského sboru asi sedmdesát. Nedávno tento klub vydal sbírku básní, v které o své milované zbrani napsali sami veteráni a v létě roku 2003 se čtyři členové zúčastnili soutěže veteránů v seskoku padákem, kterou uspořádali slovenští kolegové.

Mnoho by se dalo napsat i o dalších klubech vojenských veteránů. Jednou až dvakrát ročně se zástupci všech klubů scházejí k poradám o další činnosti a každý pátý rok zve prostějovský klub všechny para veterány z obou republik. Sjíždí se jich vždy přes tři stovky nejen proto, že se samozřejmě chtějí setkávat, ale díky dnes již slavnému prostějovskému útvaru mohou vidět ukázky speciálního výcviku až po samotné seskoky na nejmodernějších padácích.

Je dlužno říci, že všechny cesty na různé akce, na výroční schůze apod. si tito důchodci platí ze svých důchodcovských kapes. Na každoroční setkání ročníku 1948-50 ve Starých Splanech přijíždějí para veteráni z obou republik a někteří i ze zahraničí. Je to prostě zvláštní sorta lidí spojených navzájem až do konce života.

Daga Minkewitzová

GEN – vojáci výsadkáři

Generálmajor Ing. Rudolf Severin Krzák živý a mrtvý

Jen málokdy se stane, aby od významného životního jubilea k smrti uplynulo tak málo dnů, jako tomu bylo u gen. Krzák. Od 6. dubna, kdy jsme se sešli na jeho 90. narozeninách, jej dělilo pouhých 16 dní od smrti, která si jej našla 22. dubna 2004.

Na jeho narozeninách v zasedací síni Městského úřadu v Poděbradech se nás, členů klubů výsadkových veteránů z Prahy, Plzně, Chrudimě a Prostějova, spolu s představiteli AČR, Československé obce legionářské, Svazu bojovníků za svobodu, představitelů MU Poděbrady, přítel z rodných Bernartic a rodiny, sešlo kolem pětaticeti. Kolega Jiří Šolc, jeho dlouholetý přítel, připomenul životní dráhu tohoto statečného člověka, který po Mnichovu a okupaci Československa v roce 1939 odešel jako důstojník do zahraničí, aby se přes Polsko a Francii dostal do Velké Británie, kde se jako zpravodajec podílel na výcviku a vysílání výsadkových diversních skupin do okupované vlasti. Osobně se zúčastnil zpravodajské akce v severní Itálii. Do vlasti se vrátil s 1. čs. armádním sborem, jako zástupce velitele pěšího praporu.

V době okupace přišel gen. Krzák o to nejcennější. Gestapo vyvrážilo za heidrichiády celou jeho rodinu za pomoc příslušníků skupiny INTRANSITIVE. Jen těžko si dovedeme představit, jak bolestně tuto skutečnost nesl.

Vysoce oceňujeme jeho mimořádné zásluhy, které má gen. Krzák na vzniku výsadkového vojska poválečné ČSLA. Jako blízký spolupracovník gen. Palečka to byl on, kdo prosazoval moderní pojetí organizace a výcviku výsadkových jednotek. Po celou dobu svého nelehkého života, i v době, kdy byl diskriminován a vězněn, usiloval o to, aby byla trvale uchována památka na československé vojenské parašutisty, na jejich oběti a podíl na osvobození naší vlasti. Odrazem tohoto úsilí je i to, že každoročně panychiáda za padlé parašutisty u chrámu Cyrila a Metoděje je významným dnem Armády České republiky stejně tak, jako odhalení památníku padlým parašutistům a jejich pomocníkům u vysokoškolských kolejí v Dejvicích. Bohužel mu osud nedopřál se těchto akcí 18. června 2004 s námi zúčastnit.

To vše jsme si uvědomili 11. května, když jsme se s gen. Krzákem ve strašnickém krematoriu loučili naposledy. Jsem přesvědčen, že gen. Krzák pro nás, bývalé i současné výsadkáře, zůstane tím, čím je pro nás gen. Paleček a plukovník Černota.

Čest jeho památce *kol. J. Starý*

Plukovník v.v. Ing. Břetislav Šnobl

Narodil se 19. listopadu 1924 v Náměšti na Hané. Již šest let žije sám v paneláku na pražském sídlišti Spořilov a je většinu dne doma, protože když bolí nohy, znáte to... Když ztratil manželku, vyrovnával se s touto tragédií dlouhými pěšími výlety. Ale jednou kdesi v lese nohy již nechtěly jít dál, podlomily se a padl jako podtátný strom. Nyní již dělá jen pár kroků každý den...

Na prahu života sice vystudoval Obchodní akademii v Olomouci, ale cesta synka ze sokolské rodiny, který se dal k partyzánům, vedla jinam. Když si po válce oblékl vojenskou uniformu, prakticky rovnou ho poslali do

hranicí akademie. Po vyřazení jako čerstvý poručík dostal rozkaz jít do Brna, ale byl právě rok 1947 a zakládalo se výsadkové vojsko. Ač se v Brně již stihl oženit, okamžitě se hlásil k nové zbraní a zakrátko ve Stráži pod Ralskem zažil strasti i radosti prvního přeškolení na kurz. V historii 71. praporu zůstane zapsán jako jeho první náčelník štábu.

U výsadkového vojska byl necelé dva roky, když byl převelen do Brna jako instruktor pěšího výcviku ve vojenské lékařské akademii. Tam začal okamžitě budovat při sokolském oddíle paraoddíl, kde se připravovali především pro armádu budoucí výsadkáři. Dvakrát týdně dvě hodiny v tělocvičnách, po nedělích různá cvičení v terénu, náročné pochody se vším, co dokázal přenést z výcviku vojenských výsadkářů do civilu - včetně vybudování překážkové paradržáky a syntetických aparátů. Tento výcvik i se závěrečnými seskoky prodělala téměř desítka nastávajících vojenských lékařů.

Ve druhé půlce roku 1951 se lékařská akademie přemístila do Hradce Králové a npor. Šnobl byl povolán k absolvování pražské vojenské akademie. Pracoval potom na generálním štábu a na cvičeních vyhledával vždy příležitosti k seskoku, takže jich nastádal k padesáti. Stále na něho vzpomínají členové parasekce UDA Praha.

Nastaly další změny. Byl převelen do funkce náčelníka operačního oddělení divize v Českých Budějovicích, později na katedru taktiky do Vyškova. Jeho poslední vojenská „štace“ byl vojenský výzkumný ústav 401 v Praze a funkce náčelníka oddělení taktiky. Poznali ho tam mladí inženýři ze zemědělského výzkumného ústavu, kteří tam přicházeli. V roce 1968 byl z armády vyhozen a u tohoto ústavu mu nabídli práci u počítačů, kde byl spokojen až do důchodu.

kol. D. Minkewitzová

Plukovník v.v. Ing. Miroslav Melichárek

Narodil se 23. dubna 1923 v Oravském Podzámku.

Otevřel obálku, vyndal dopis a jako vždy, když začínal číst „Medvěd zdraví Motýla“, ucítil teplo u srdce. Už desítky let mu přicházejí takové dopisy. Na tom slavném velikém cvičení v roce 1948 velel s krycím jménem „Motýl“ ženijní četě, jako „Medvěd“ byl velitelem druhé výsadkové rotě František Mansfeld... Vojenské kamarádství nikdy nekončí...

Po maturitě na reálném gymnáziu strávil tři válečné roky jako asistent v lékárně, zapojil se do povstání v Praze a po odvodu v roce 1945 se dostal k ženistům. Chtl ale nastoupit v Prostějově do leteckého učiliště. Byl však o chlup starší, a tak místo toho se dostal do akademie v Hranicích a ve druhém ročníku na ŽTU v Litoměřicích. Stále však litoval, že ho nevzali k letectvu, a proto se rozhodl jít alespoň k parašutistům. V roce 1948 se v Zákupch hlásil majoru Taláškovi. Ženista? Výborně! Budete velitel ženijní čtyry!

Dva roky strávil na vysoké válečné škole a 1. září 1952 se vrátil ke svým výsadkářům, tentokrát již do Prešova. Škpt. Melichárek byl prvním náčelníkem operačního oddělení 22. výsadkové brigády. Potom ale začaly pracovat temné síly a OBZ se postaralo, aby brigáda ztratila kvalifikovaného odborníka oddaného zbraní. V roce 1954 byl dán k dispozici kádrovákům, další dva roky sloužil v Košicích jako zástupce velitele pro PVO a následně byl přemístěn do Brna.

Na OVS Brno – venkov pracoval jako pomocník pro přípravu branců a školení důstojníků v záloze až do roku 1963, kdy skončil svoji vojenskou kariéru. Ale hned začal novou. Vrátil se k padákům, tentokrát sportovní. V roce 1968, když měl na kontě přes 150 seskoků, se mu neotevřel jeho PTK 6 a přistál na záložním padáku s těžkým úrazem. Nabalili na něj dvanáct kilogramů sádry, ale přesto jel jako vedoucí delegace (stal se mezi tím prezidentem aero klubu Brno Slatina) na mistrovství světa v parašutismu do Štýrského Hradce. V této funkci se později na letišti ve Wroclavi seznámil s hezkou mladou Polkou, a protože byl vdovec, byla z toho v roce 1971 svatba.

Po přestěhování do Prahy si jednou přečetl inzerát, který mu úplně změnil život. Čedok dělal nábor na průvodce. Proto si rychle doplnil znalosti němčiny, angličtiny, francouzštiny, chorvatštiny a projedil prakticky celou Evropou. Byl na Kubě, na Floridě, v Thajsku... S touto praxí, a protože nějakou dobu učil v Brně na Středním odborném učilišti ČSAO, se přihlásil do konkurzu na učitele odborných předmětů ve vyšší odborné škole cestovního ruchu. Učil tam, psal učebnice, pracoval pro časopis o cestovním ruchu, až když ty nohy, které kdysi uměly zaběhnou stovku za 11 sekund a čtvrtku za 53, začaly vzdorovat. Je jim již 81 let, a tak se nenf co divit.

kol.D. Minkewitzová

Plukovník v.v. Ján Címa

Ještě jsou mezi námi! I když už jejich řady notně prořídly a každým rokem je jich méně a méně. Ano, jsou to ti, kdo před desetiletími bojovali a nasazovali to nejdražší, co měli, své zdraví a životy za naši svobodu.

V letošním roce vzpomínáme 60. výročí bojů u Dukly, bojů ve SNP, ale také těžkých bojů a obrovských, především lidských ztrát při otevření druhé fronty na západních bojištích Evropy. Jakoby s narůstajícím časovým odstupem od těchto událostí ubývalo nejen účastníků a pamětníků, ale i vděku a uznání.

Jedním z těch, kdo si zaslouží úctu a poděkování, je plukovník v.v. Ján Címa, příslušník čs. jednotek na východní frontě. Jako průzkumník a přímý účastník bojů o přístup k našim hranicím, ale i bojů u Dukelský průsmyk a následně i bojů na našem území, hovoří o těchto událostech s velkou skromností. Za prokázané hrdinství a statečnost byl odměněn celou řadou vyznamenání a uznání. Plk. Ján Címa o těchto událostech hovoří jen jaksi okrajově, jako by se jednalo o něco, co si nezaslouží větší pozornost, jako o samozřejmosti a povinnosti. Oč méně sdílí a jakoby uzavřený k těmto událostem, o to sdílnější a hovornější je, když přijde řeč na čs. výsadkáře. Jako by omládl a s rozzářenou tváří hovoří o době, kdy pobýval ve Stráži pod Ralskem a v Zákupch. Zapáleně mluví o mimořádně náročném výcviku, o veselých příhodách, ale i o tragických událostech, jichž se účastnil. Z každého jeho slova vyzařuje hrdość na to, že mohl sloužit u čs. parašutistů. I po tak dlouhé době, která již uplynula, dovede vyjmenovat své učitele, velitele, nebo spolubojovníky: Černotu, Pešatu, Klusta, Mansfelda, Bělinu, Staše, Kováče, Kričalušihu, Bláhu, Válka, Chybu, Kňourka, Kroupu a další. Já z jeho dopisu cituji: „Závěrem svých vzpomínek na službu u výsadkového vojska čs. parašutistů chci říci ještě toto. Sloužil jsem u mnohých druhů vojsk čs. armády. Otevřeně

říkám, že výsadkové vojsko je její nejlepší složka, všestranně bezvadně připravená plnit úkoly. I když jsem na frontě 2. světové války byl u průzkumných jednotek, které byly dokonale připraveny na své úkoly, tak i u výsadkářů za krátkou dobu, když jsem u nich sloužil, jsem poznal mnoho dobře připravených velitelů schopných plnit všechny úkoly na obranu naší republiky.“

Ano, ještě jsou mezi námi, nezapomínejme na ně! Vážme si jich a ctěme je. Zaslouží si alespoň to málo, co jim můžeme prokázat – naši úctu. *kol. Řepka*

CO DĚLÁ DUKLA PROSTĚJOV – PARA?

Příslušníci Dukly se v letošním roce zúčastnili již dvou soutěží. Na pozvání španělské armády se družstvo Dukly „B“ již v polovině dubna zúčastnilo soutěže CISM v Alcantarille v oblasti Murcia na jihu Španělska. Je to velká základna výsadkového vojska, kde se připravují sportovci období naší DUKLY – španělská PAPEA – 1 a PAPEA-2. V konkurenci 14 španělských týmů z námořnictva, letectva a pozemního vojska, armádních družstev z Polska a Belgie, jsme vybojovali velmi dobré výsledky. Přesnost přistání jednotlivců vyhrál rtm. Roman Štarha, těsně následován klubovým kolegou rtm. Hynkem Tábořem. Oba s výsledkem 0,03 metrů, o pořadí se rozhodlo v rozeskoku. Ve skupinové akrobacii čtyřčlenných družstev jsme obsadili bronzovou příčku za Belgičany a domácí PAPEA-1.

V přesnosti přistání družstev po osmi kolech s celkovým součtem 29 cm jsme obsadili stříbrnou pozici.

Otevřené mistrovství Itálie v Montagna-ně u Padovy bylo druhou námi obsazenou soutěží v letošním roce ve druhé polovině května. Italové nasadili do soutěže všechny svoje nejlepší týmy jako Karabiniery, Esercita, Scuola Nazionale. Mezi nimi celebrity, jako npř. Alessandro Ruggery – mistr světa v přesnosti 1994, Paolo Filippini – mistr světa v přesnosti 1998. Tyto porazil náš Čestmír Zítka po osmi kolech s jedním centimetrem na druhém místě. První příčku obsadili domácí Giorgio Squadrone se samými nulami. Exceloval Jirka Gečnuk, který vyhrál individuální akrobacii a zlato v kombinaci jednotlivců. Bronzovou příčku obsadil Libor Jiroušek. Družstvo Dukly „A“ bylo ještě stříbrné ve skupinové přesnosti přistání.

Co čeká DUKLU – reprezentaci v letošním výcvikovém roce? Jedno mistrovství světa FAI a jedno vojenské mistrovství světa CISM, jako stěžejní výkonnostní cíle reprezentace. Dále série soutěží evropského poháru a klubové soutěže. *kpt. C. Vach*

MDŽ

Klub výsadkových veteránů pozval dne 12. března 2004 všechny své ženy do národního domu, kde pro ně připravil program. Skvělá nálada a vynikající zábava, tak by se dala stručně charakterizovat tato oslava MDŽ. Při příchodu každá žena obdržela od výboru karafiát, náš prezident kol. Jindřich Starý přednesl zdraví a poděkoval našim ženám za jejich pomoc, kterou nám poskytují v průběhu roku.

Víte že ....

1. Nositelů Zlatého odznaku KVV každým rokem přibývá. Podmínky pro jeho udělení jsou stanoveny tak, že nositel byl v minulosti aktivním výsadkářem a v současnosti aktivně působí v některém našem klubu výsadkových veteránů a účinně pomáhá v realizaci plánu klubové činnosti. V roce 1998 bylo uděleno prvních pět ZO, o rok později byl předán jeden ZO, v roce 2000 tři kusy ZO, v roce 2001 sedm kusů ZO, r. 2002 šest kusů ZO, r. 2003 jedenáct kusů ZO. V letošním roce udělení prvního ZO bylo výběrem KVV Prostějov schváleno pro gen. Krzáka na návrh MKVV Plzeň, druhý ZO byl udělen kol. Pelcovi na návrh KVV Praha.

2. Možná, že by Vás zajímalo, komu ZO KVV byly již uděleny. Zde jsou jejich jména a Vy můžete posoudit, zda si jejich nositelé tuto poctu svým aktivním podílem na činnosti našich klubů zaslouží. Jsou to kol. Mansfeld, Černota, Bučko, Fiačan, Opletal, Koutecký, Vojtěch, Chymčák, Bartko, Sadílek, Hořejší, Jugas, Verner, Kuba, Šolc, Banašik, Pospíšek, Štětka, Juříček, Mrázek, Borovský, Gallát, Řepka, Tesař, Múdrý, Mlčák, Lažanský, Melichárek, Šimík, Surnad, Jeřábek, Kutín, Čičmír.

3. Dne 9. března 2004 výbor KVV Prostějov udělil ZO organizátorovi a spoluzakladateli MKVV Klatovy a tajemníkovi PARA SEKCE UDA kol. Kvasničkoví.

4. PARA SEKCE UDA Praha, pro kterou je rok 2004 50. výročí jejího založení, se od roku 2000 již čtyřikrát sešla, ale z původních 32 členů se jim zatím nepodařilo v 19 případech bývalé členy oslovit. Schází jim totiž adresy, a tak kdyby někdo z vás znal např. MUDr. M. Vlasáka, J. Krupičku, P. Kupku, T. Mertlíka, J. Petrána, M. Poneče, Z. Slívu, Šlajse, P. Uhlíře, J. Vráblíka, K. Čemou, J. Sedlákovou, A. Brůhovou, B. Hellerovou, E. Laudovou, Radimskou, M. Vyskočilovou, K. Zdražilovou, Žďárskou, upozorněte je na tuto výzvu a ať napíšete Elišce Váňové, Brunclíková 1758/20, 16200, Praha 6, Petřiny, která je předsedou sekce. V současnosti připravují zpracování ALMANACH vzpomínek a 28. května 2004 zorganizovali slavnostní vzpomínkové zasedání v budově bývalé UDA I. v Praze.

5. Náš kolega MUDr. Bočkay z Trenčína si při práci na chalupě tak zranil ruku, že nám musela napsat jeho manželka. Slibuje, že po uzdravení napíše hrst vzpomínek ze svého života u výsadkového útvaru k uveřejnění ve Zpravodaji. Těšíme se!

6. V odpovědi na anketní otázku A formu: „Líbí se vám stávající stejnokroje hradní stráže?“ odpovídají mladší čtenáři většinou shovívavě, starší ročníky je zatracují. Jedna z odpovědí: „Zdají se mi trochu výstřední, až komické, zvláště červené kabátce hudby hradní stráže.“ AR

7. Podle rozhodnutí vlády se ve druhém pololetí letošního roku budou odvodit týkat pouze těch lidí, kteří sami požádají o přijetí do služby v armádě nebo dalších ozbrojených sborech. AR

8. V armádě dojde k takové úpravě, že bude mít profesionály v hodnostech vojnů, svobodníků, desátníků i četařů. Jako profesionál zahájí vojín tříměsíční přípravný kurs ve Vyškově ve Vojenské akademii. Když neuspěje, bude propuštěn do civilu. Když uspěje, bude pokračovat jako svobodník v následném odborném kurzu. AR

9. Podle předpokládané transformace naší armády bude v roce 2007 sloužit čekatelů – studentů University obrany 1500, důstojníků bude 5000, praporečku 7500, rotmistrů 11500.

10. V loňském roce se začaly stavět rotý dobrovolných aktivních záloh při krajských vojenských velitelstvích. Letos se proto budou konat cvičení, jichž by se mělo zúčastnit hodně přes tisíc záložníků. U VÚ 8280 Prostějov se již několik let tato cvičení pravidelně provádí. AR 5/2204

11. Bývalí spojáci výsadkových jednotek zorganizovali letos již 21. ročník tradičního setkání „BEČKA“. Tentokrát se setkali 1.-13. června 2004 ve Skleném v okrese Turečské Teplice. Jedním z organizátorů je M. Klávora, A. Slavička 5, Prostějov.

12. Při poslední dovolené v Turecku jsme se svým vnukem objevili létání na padáku za lodí. Samozřejmě jsem tuto možnost využil i přes vnukovo varování: „Dědo, máš 5 bypasů, totální endoprotézu kyčle a stojí to 64 milionů tureckých peněz.“ Nevidím jsem sice Slánské pohoří ani Sekčov, ale bylo to nádherné. To však není nic proti skutečnosti, že matka P. Brauna ve svých 87 letech provedla s instruktorem prvně v životě seskok se zpožděným otevřením padáku. Odpověď je tedy jasná, rozhoduje poznání toho nádherného požitku bez ohledu na léta, fyziku i peníze. Kdo jednou zkusil, nezapomene. To nám napsal kolega Kudmáč.

13. KVV SR – Oblastní výbor Prešov požádal o finanční pomoc kolegy výsadkáře, aby mohl realizovat svůj záměr umístit pamětní desku na objektu bývalých kasáren A. Zápotockého. KVV Prostějov do Prešova zaslal částku 3.300,- Kč. Dobrovolné příspěvky členů klubu činily 2.550,- Kč, zbývajících částku 750,- Kč věnoval výbor KVV Prostějov.

14. Oblastní výbor KVV Prešov předpokládá zřídit pamětní místnost v objektu bývalých kasáren A. Zápotockého v Prešově. Obrací se proto na všechny výsadkové veterány s žádostí o zaslání některých předmětů, jako např. části uniformy, výstroje, odznaky, medalie, fotografie, písemnosti atd., které by byly instalovány v této expozici. Předměty možno zaslat na adresu Klub výsadkových veteránů, Kotrádova 6, 080 01 Prešov. Kdo rychle dává, dvakrát dává.

15. Prostějovská 601. skupina speciálních sil gen. Moravce v loňském roce přijala do svých řad 25 nových vojáků ze 635 žadatelů o přijetí. Svědčí to o náročném výběru a selekci po psychologické stránce, kdy uchažeji projdou osmi psychotesty, dvěma IQ testy atd. S přijatými vojáky se i potom nadále pracuje. V současné době část jednotky sbírá bojové zkušenosti v Afghánistánu. AR 6

16. V souvislosti s reformou ozbrojených sil zanikne 1. ledna 2005 celkem 35 dosavadních územních vojenských správ. Jejich kompetence na sebe převezme 14 krajských vojenských velitelství, která již začala v krajích působit. AR 6

17. Zajímá vás, kolik zbraní k 1. lednu 2004 měla armáda ČR? Tedy bojových tanků 303, obrněných vozidel 756 a z toho bojových vozidel pěchoty 666, dělostřeleckých zbraní 397, bojových letounů 108, útočných vrtulníků 33. AR 7

18. Výbor KVV Prostějov rozhodl, že k 15. výročí založení našeho klubu výsadkových veteránů zorganizuje setkání, a to ve dnech 24.-26. června 2005 v Prostějově. Program a organizační pokyny budou teprve zpracovávány, ale včas zveřejněny.

Nezapomínáme

Mezi akce, které pravidelně organizuje MKVV Hradec Králové, patří každoroční vzpomínka a setkání výsadkových veteránů u pamětní desky výsadku BARIUM v obci Vysoká nad Labem, poblíž našeho krajského města. Zde byla tato skupina vyzavena z Anglie 4. dubna 1944, aby navázala spojení mezi domácím odbojem a čs. exilovou vládou a vybuřovala zpravodajskou síť. Svůj úkol splnila. Avšak v boji s gestapem, které skupinu později vypátralo a obklíčilo, zvolili dva její příslušníci Josef Šanbera a Josef Žižka raději dobrovolnou smrt, než aby padli živí do rukou gestapa. Třetí člen skupiny Tomáš Býček, jenž právě v tomto čase plnil úkoly na jiném místě, jediný přežil až do konce okupace.

Letošního 60. výročí vysazení skupiny BARIUM se též zúčastnili i vojáci 43. vmpr z Chrudimi, kteří tam seskočili z vrtulníku, a naši kolegové z MKVV Chrudim, kteří k nám jezdí na tuto akci již několik let.

Zúčastníme se také pietního setkání v Ležákách, na pardubickém zámečku u 18. června 2004 v Resslově ulici v Praze.

kol. Gill

Museli jsme se rozloučit

Překvapení budou všichni, kteří si přečtou tyto řádky, ze kterých se dozvědí, že dne 26. února 2004 náhle zemřel ve věku nedožitých 68 let kol. Jaroslav Zouzal. Znali jej holešovští i prostějovští veteráni jako pohodového, usměvavého, klidného a ochotného kolegu, bývalého praporečka. Zúčastnil se mnohých našich akcí KVV, i když žil v Hlinsku pod Hostýnem.

1. duben byl dnem rozloučení s naším dlouholetým aktivním členem kolegou Mířtou Mlčákem. Byl jedním z prvních členů zakládaného sportovního družstva parašutismu u výsadkové brigády v Prešově, aktivním členem střeleckého oddílu a hlavně velitelem u různého stupně jednotek, odborným náčelníkem, zástupcem velitele výsadkového pluku v Prostějově a vždy výkonným výsadkářem. V důchodu měl velkou snahu pomáhat v činnosti našeho klubu a snažil se co nejčastěji účastnit našich akcí, i když jej sužovala těžká, nevléčitelná nemoc. Vzpomeňte na něj všichni, kteří jste ho znali. V létě letošního roku by se dožil 71 let.

Současně s naší redakční uzávěrkou jsme obdrželi nečekanou zprávu, že 13. června 2004 nás náhle opustil kolega Alois Valenta, ve věku nedožitých 73 let. Od svých prvních výsadkových kroků velel průzkumným jednotkám již jako poručík Klinderovy rotý v Prešově a přes štábní funkce v Holešově řídil život průzkumných jednotek z velitelství Západního vojenského okruhu. Znal ho mnoho generací výsadkových průzkumníků a ti všichni na něho budou vzpomínat.

CHLAPIŠTÁK

Ve Zpravodaji číslo 29 vzpomíná mladší kolega Strnad na své dřívější velitele, mezi jinými i na mjr. Kňourka. Uvádí, že tento důstojník měl ve zvyku oslovovat vojáky „Chlapišták“. Rád bych ale vyvedl kolegu z omylu, neboť skutečným důstojníkem, který takto oslovoval vojáky, byl mjr., kterému se také jinak neřikalo než „Chlapišták“. A to bylo více než rok před tím, než mjr. Kňourek nastoupil v Zákupcích. Jako ročník 1948-50 jsme přece oba důstojníky znali velmi dobře.

K tomu jedna vzpomínka. Bylo to v roce 1950, kdy už byl ministrem národní obrany gen. Čepička a kdy měl náš ročník odejít za tři měsíce do civilu. Čepička začal s materiálním zajištěním vojáka. Znamenalo to, že nováček už nebude stát u skladu s celou, do které mu nahází jeho výstroj, ať mu pasuje či ne. Znamenalo to také, že prakticky odzvonilo „ešusům“ a stolovat se začalo kulturně.

V rámci těchto změn bylo nutné přivést z jednoho pražského podniku talíře, šálky, hrnečky a další keramické nádobí. Rozkazem jsem byl stanoven velitelem vozu. Ve zmíněném podniku jsme vše v pořádku vyřídili, zboží naložili a vyjeli. Tedy až potud to bylo dobré. Protože jsme předtím v Praze nikdy nebyli, rozhodli jsme se, že se po hlavním městě trochu porozhlédneme. Dohodli jsme se s řidičem, že sraz bude přesně za hodinu u auta. Po občerstvení v jedné hospůdce, protože na předměstí Prahy jsem nic jiného nenašel, jsem se vrátil do míst, kde jsme se s řidičem rozešli. Tam však nebylo ani auto ani řidič.

Po dlouhém vyptávání a bloudění jsem se dostal na výpadovou silnici směr Litoměřice a stopoval. Zastavilo hned druhé stopované auto, otevřely se dveře a v nich se objevil důstojník. Zlektnutí mne probral otázka: „Tak kampak jedeš chlapištáku?“ Vsadil jsem vše na jednu kartu a odpovídám, že do Mimoně. Major Moravec mne upozornil, že jedou do Zákup a já radostně konstatoval, že je to výborné a ten kousek, že už do Mimoně dojdou.

„U kterého útvaru tam sloužíš, chlapištáku?“ Pochopitelně jsem na tuto otázku odpověděl vyhýbavě a důstojník Moravec mne pochválil, že je to tak správné, neboť vojenské tajemství musí zůstat vojenským tajemstvím.

Cesta krásně uběhla a na náměstí v Zákupcích mne „chlapišták“ vysadil. Drze jsem jim popřál šťastnou cestu a poděkoval za svezení. Po dlouhém cestování, jsem se trochu protáhl a v restauraci Orlík, jsem si dal jedno pivo. Pěšky, loudavým krokem, jsem si to namířil do kasáren.

Kamarádům jsem vše podrobně vypravoval. Protože soudružnost starých mazáků byla ideální, nic neprozradili a až za dvě hodiny

nato přijel řidič s vozidlem a sám. Oficiálně jsme přijeli spolu, a protože se nádobí vykládalo až druhý den ráno, nic neprasklo.

Jak to bylo s tím našim autem doopravdy? Řidič tvrdil, že ho po chvilce z místa, kde parkoval, vyhnal esembák, že je tam parkování zakázáno. Odjel proto o pár ulic dál a zůstal sedět v autě. Nenapadlo jej počkat na mne tam, kde jsme se rozešli.

Dalo by se říci, že to dobře dopadlo. Jenže druhého dne mne na kasárenském dvoře potkal major Moravec. Předpisově jsem zasalu-

toval a pokračoval v chůzi, po pár metrech se za mnou ozvalo: „Pojď sem chlapištáku. Nejsi ty z dvojčat? Neslouží tvůj brat v Mimoně?“

Polil mne studený pot a řekl jsem, že bratra nemám. „Chlapištáku, jsi prolhanec, zjistil jsem, že v té Praze jsi byl ty, proč jsi vlastně lhal?“ Nasadil jsem pohled kajícího a přiznal, že jsem to byl opravdu já a že jsem lhal v rámci výcviku. Důstojník Moravec ukončil náš rozhovor slovy, která se nedají publikovat. Tak skončila má akce „Praha“.

kol. Hledík

NOVÁ BRIGÁDA

Ve starších písemnostech jsme objevili článek, kde někdy ve druhé polovině devadesátých let vzpomíná kolega Čejka na počátky nové brigády.

Od poslední velké reorganizace v roce 1976 uběhlo dlouhých deset let. Na počátku léta 1986 byl velitel ZVO Tábora vydan úkol postavit úderní výsadkový prapor v posádce Chrudim s termínem zahájení činnosti 1. října 1987. To vycházelo na čtyřicet let od založení 71. praporu. Paralela, která přímo vybízela nově zakládaný prapor pojmenovat stejně.

Ke splnění úkolu chyběli jako vždy lidé, materiál, ubytovací a skladovací prostory, učebně-výcviková základna, prostě všechno. Jediné, čeho bylo dostatek, ostatně jako u výsadkářů vždy, byla odvaha a chuť poprat se s problémy a úkol splnit.

Zástupce náčelníka správy bojové přípravy ZVO gen. mjr. Čestmír Hrbek vybral ke splnění úkolu pplk. Petra Čejku, náčelníka výsadkové a padákové přípravy 4. pzpř, svoje zkušenosti přidal také plk. Miloš Opluštil – v té době již důchodce.

V den 40. založení výsadkových jednotek čs. armády, stála na letišti v Chrudimi první rota 71. úderního výsadkového praporu – úkol byl splněn.

V červnu 1988 se prapor zúčastnil velkého armádního cvičení s názvem ŠUMAVA 88, za účasti pozorovatelů členských států NATO. Na doskokovou plochu KVĚTUŠÍN ve VVP BOLETICE seskočilo 30 výsadkářů, kteří zabezpečili plochu pro přistání 70 příslušníků roty v šesti vrtulnících. Rotě velel kpt. A. Vodehnal. Rota plnila úkol taktického cvičení při ničení důležitých objektů protivníka na velkém prostoru.

V roce 1989 byl prapor rozšířen na 150 osob, byla mu předána původní bojová zástava a historický název 71. výsadkový prapor národního hrdiny Jana Švermy. (6.5.1989)

Další rozšíření následovalo v roce 1991, kdy byla vytvořena rota týlového a technického zabezpečení a četa poddůstojnické školy. Prapor byl přejmenován na 71. pra-

por rychlého nasazení a dne 20.10.1991 mu byl vrácen původní historický název z roku 1947 – 71. prapor čs. parašutistů.

V roce 1993 byly počty praporů znovu zvýšeny o 100% a začala být prováděna opatření k naplnění všech rot a samostatných čet praporu na plné počty. Na podzim tohoto roku byl u praporu proveden první výsadkový přeškolovací kurz pro 33 nových důstojníků, budoucích příslušníků 4. brigády rychlého nasazení. O jejím vytvoření bylo v té době již rozhodnuto.

71. prapor rychlého nasazení byl dnem 1.4.1994, jako první útvar, vzat z podřízenosti VVZ Tábora a podřízen Inspektoratu pozemního vojska GŠ AČR jako 43. výsadkový mechanizovaný prapor a stal se tak prvním útvaru nově vznikající brigády. 4. brigáda rychlého nasazení zahájila svoji činnost 1. července 1994.

V letech 1994-96 bylo u brigády provedeno 25733 seskoků padákem. Přeškolovací kurzy v tomto období prošlo 989 nových výsadkářů a z nich bylo také 15 žen. Brigáda v té době tvořila základ moderních elitních sil naší armády. Byla na hrotu profesionalizace, vybavována nejnovější technikou a materiálem. Její organizaci tvořily dva mechanizované prapory, jeden výsadkový mechanizovaný prapor, dělostřelecký oddíl, průzkumný a spojovací prapor, prapor zabezpečení, zdravotnický prapor a ženijní rota. Brigáda měla 3500 osob.

Příslušníci 43. vnpr i ostatních útvarů brigády se zúčastnili řady společných cvičení s příslušníky zahraničních armád. První z nich bylo cvičení CROSS-COUNTRY 94, které se uskutečnilo mezi příslušníky tehdy ještě 71. prap. a příslušníky čtyř námořní pěchoty nizozemské armády, v únoru 1994 ve VVP Boletice. Následovala celá řada dalších. Naši důstojníci i vojáci se při nich měli možnost přesvědčit o tom, že kvalita našeho výcviku je plně srovnatelná s výcvikem v jiných armádách, že naše, zejména pěchotní a ostatní lehké zbraně nebo moderní dělostřelecká výzbroj, jsou plně srovnatelné se západními. Svými vystoupeními vždy příkladně reprezentovali naši armádu i naši zemi.

VŠEOBECNĚ SE ASI NEVÍ

Poměrně obsáhlou informací o své činnosti nám napsali kolegové Švrlo a Janbor z KVV – oblast Trenčín. Tato organizace působí jako integrovaná složka klubu parašutistů Juraja Meška, působící v Trenčíně od 15. prosince 1995, a klubu voj. výsadkářů SR ustavená 25. března 2003.

K zakládajícím členům Klubu parašutistů J. Meška patřili kolegové Repaski, Janbor, Kolník, Fridman- původní padákoví střelci Bočkay, Hoššo, Švrlo, Mitrik, Trnka, Kraj-

čír a další. Koncem roku 2003 bylo v klubu zaregistrováno 24 členů, včetně několika žen, rozptýlených prakticky po celém území Slovenska. Novým impulsem ke zvýšení aktivity se stala integrace tohoto klubu do Klubu vojenských výsadkářů SR. Tato nová organizace byla vytvořena z iniciativy kolegů Švrlo, Slezáka, Krajčira, Bočkaye, Jambora, Szaba, Stecha, Toroniho, Pšenku, Czeryho, Mikulovského, Činčára, Sadloňa i dalších. Na výroční schůzi koncem roku 2003 měla tato nová organizace zaregistrováno také 24 členů.

Členové se nyní pravidelně setkávají každé první úterý v měsíci a pořádají besedy na různá témata s významnými osobnostmi ze světa letectví a parašutismu, přednášky spojené s filmem nebo prezentace knih s výsadkovou tematikou. Někteří z členů se aktivně účastní i akcí pořádaných KVV SR v jiných oblastech. Nyní se připravují k účasti na akci „Vojensko-historická expedice po stopách 2. paradestní brigády“, která má být spojená s aktivitami související se 60. výročí SNP.

X.všesokolský slet 1948

MNO – velitelství výsadkového vojska rozhodlo, že se sletu zúčastní také výsadkové učiliště ze Stráže pod Ralskem.

K provedení celé akce byla určena úderná rota za velení št.kpt. Černoty. Na letišti v Hradčanech jsme na ploše vytýčili písmem plochu ve skutečné velikosti Strahovského stadionu. Úderná rota měla za úkol provést „Přepadení letiště a zničení jejího zařízení“. K tomu účelu jsme postavili maketu hangáru a letadla, včetně dalších letištních zařízení. Samotné provedení spočívalo v rychlém přepadu za použití samopalu, Sten kulometů vz. 26, plamenometů a patřičného množství dělobuchů a úděsek. Takto byla vyzbrojena celá úderná rota. Záleželo na každém členu družstva, jak se vypořádá se svým úkolem. Naši velitelé věnovali nácviku velkou pozornost, a tak se i při nepatrném odchýlení ze směru nebo z úkolu

opakovalo znovu to, co nebylo v souladu s plánem akce. Při zakončení příprav se nám dostala nečekaná příležitost, seskok padákem z výšky 150 metrů. Byl to ohromný zážitek. Z této malé výšky se po výskoku padák otevřel a nebyl čas se rozhlížet, zem se rychle přiblížila a i dopad byl velmi tvrdý. Na tento seskok dosud stále vzpo-

mínám. Po skončení přípravy jsme byli přesunuti do Prahy. Já jsem byl určen jako ubytovatel velkého stanu. Po ubytování jsme měli možnost prohlédnout jednotlivé vchody proti hlavní tribuně, ze kterých povedeme útok. Žádnou zkoušku jsme již neprováděli, stačila nám velmi dobrá příprava z letiště z Hradčan. Podstatné bylo, aby velitelé družstev správně navedli své vojáky k plnění úkolů ve svém úseku. Že akce musela být provedena co nejrychleji, je samozřejmé. Družstvo, jemuž jsem velel, mělo vyrazit jako první. Netrpělivě jsem čekal na povel: „Vpřed!“ Přesto se stalo, že můj plamenometník se malinko opozdil a spustil svůj plamenomet o několik vteřin později. Protože jsem již byl o něco před ním, stalo se, že mě ošlehl plamenem. V útoku jsme však pokračovali podle předem stanoveného úkolu a ten jsem, stejně jako celá rota, splnil na 100%. Po skončení jsem i mimořádnou dovolenou. Št. kpt. Černota mne jako desátníka stále přemluvoval, abych po skončení základní služby zůstal dál jako voják z povolání, a když se k tomu připojil kpt. Vavřda, souhlasil jsem a 1.dubna 1949 jsem se stal četařem výsadkového učiliště ve Stráži pod Ralskem.

Ze vzpomínek Josefa Babického

Stráž pod Ralskem 1949

Malé městečko v severních Čechách. Přírodní scenerie městečka je doplněna velkým jezerem, nad kterým kraluje kopec Ralsko. Kousek od městečka byl borovicový les v určité části ohrazen vysokým plotem. Za ním stálo několik dřevěných baráků rozházených mezi stromy, sem tam kousek zelené plochy, která sloužila jako kasárenský dvůr pro nastoupení jednotek a provádění pořadového výcviku.

Z dálky nikdo nemohl tušit, že na tomto malém prostoru žijí a cvičí jednotky, které jsou připravované pro speciální úkoly v případě války. Velitelský sbor na čele s mjr. Taláškem a velitelé rot tu měli za cíl udělat tvrdé chlapy. Sami měli dostatek zkušeností a schopností, aby se tyto chlapi od nich naučili. Byli to většinou frontovní vojáci, kteří byli cvičeni na západě a kteří prošli i boji na východní frontě.

Jedním z nich byl i rotný Hrycko. Při výcviku na technických aparátech při předseskové přípravě nosil s sebou lískovou asi metr dlouhou hůl, která mu sloužila jako „politická výchova“, jak on říkával. Rád ji používal i

v letounu, kde působil jako výsadkový průvodce. Byla výstrahou pro toho, komu by se z letounu nechtělo ven. Při hromadných výsadkách bylo důležité, aby desítka nebo dvacítká výsadkářů vyskočila z letounu co nejrychleji. Za 15-16 sekund muselo 20 lidí opustit letadlo. Dělal se to tak, že na povel „připravit“ první, který stál ve dveřích, se o ně vzepřel a čekal na povel „vpřed“. Ostatní se tlačili za ním tak, aby mezi nimi nebyla žádná mezera. Tlačili se tak proto, aby byl dodržen stanovený limit na vysazení, i ze strachu před Hryckovou hůlí.

Hrycko byl však jinak skromný a vlastně ohromný člověk. Jako zkušený frontový voják, který toho jako průzkumník ve válce hodně zažil, se s námi v době přestávek při výcviku rád podělil o své zkušenosti. A když věci vyžadovaly, byl na nás přísný, věděl, proč to dělá. Jeho veselá východňácká povaha a zkušenosti, o kterých dovedl zajímavě vyprávět, nás k němu přitahovaly, a tak jsme rádi volně chvíle přestávek prožívali v jeho blízkosti.

V roce 2002 měl 80 roků a v té době žil v Lučenci.

kol. Tencer

JAK ŽIJÍ V DŮCHODU

V době, když jsme sloužili, mnoho jsme se nachodili po různých místech republiky v rámci cvičení. Tato činnost na nás zanechala stopy. Někdo si v důchodu začal odpovídat, někdo tvořit, zahrádkářit, chalupařit apod. Já jsem propadl činnosti turistické. Chodím již dvacet let a poznávám krásy naší vlasti a někdy cestuji i do zahraničí. Navštívil jsem mnoho hradů, zámků, rozhleden i památných míst naší historie. Například Neumětely, v nichž má symbolický hrob a krásný památník kuň Šemfk. Navštívil jsem také Stadice, kde v údolí řeky Bíliny oral Přemysl oráč a odkud ho kněžna Libuše povolala na vladařský stoec. Dnes je zde památník s historickým pluhem. Mohl bych popisovat

mnoho míst v České i Slovenské republice, které jsem navštívil. Například jsem prolezl všechny rozhledny v Jizerských horách, znám z vlastních pochůzek Krkonoše, Orlické hory, Beskydy, Českomoravskou vysočinu a další naše pahorkatiny. Přesto toho mám v plánu ještě mnoho, co chci projít, pokud mi to můj zdravotní stav bude dovolovat. Ještě se chci zmínit o návštěvě Westerplate, kde začala druhá světová válka proti Polsku. Je tam nádherný památník i muzeum, kde je na maketách vidět, jak probíhaly boje. Doporučuji všem veteránům tuto expozici zhlédnout a také radím všem, kdo máte ještě elán a výdrž, vrhněte se na turistiku. Ta upevňuje zdraví a hlavně není čas myslet na různé zdravotní neduhy, které v důchodu asi každý má.

Radí kol. Kubíček

PROHRANÁ SÁZKA

Byl jsem velitelem roty u 65. výsadkového praporu a stalo se to, že v termínu, kdy bylo plánováno taktické cvičení praporu, velitel praporu onemocněl a velitel brigády mi krátce sdělil své rozhodnutí: „Na taktickém cvičení budete praporu velít vy!“ A vydal mně nezbytné pokyny. Mým zástupcem byl určen důstojník Kokšál. Bylo mi všelijak, vždyť o velení praporu jsem neměl žádné vědomosti a zkušenosti vůbec ne. Začal jsem horečně studovat bojové řady, vydávat pokyny velitelům jednotek, seznamovat se s prací funkcionářů štábu. Útěchou mi bylo, že štáb praporu již takováto cvičení absolvoval, a tak jsem byl přesvědčen, že nezbytné rozkazy k přípravě budou vydány a zajištěny. Podlomila se mi trochu kolena, když ráno v den zahájení cvičení začala vjíždět na nádvoří kasáren vozidla s kanóny celého dělostřeleckého oddílu a velitel oddílu se mi přišel hlásit do mé podřízenosti.

Přeskočím další údobí činnosti až do třetího dne, kdy již jednotky praporu plnily úkoly v podhůří Tater a kdy na VS praporu přijel řídící cvičení – vel. brigády důstojník Mansfeld se svým poradcem. Byl jsem nevyspalý a hladový, protože na jedno ani druhé mi v průběhu řízení a velení praporu nezbýval čas. Jednotlivé situace se valily jedna za druhou a bylo je nutné řešit. Měl jsem proto o situacích všech jednotek dobrý přehled, a proto moje hlášení, které jsem podával veliteli brigády, bylo vyčerpávající, včetně všech odpovědí na položené otázky. Při tomto mém hlášení stál můj zástupce kousek stranou, opřen o strom. Když si od něj vyžádal velitel brigády několik odpovědí, oznámil důstojníku Kokšálovi: „Velitel praporu byl zraněn, je odvážen na brigádní ošetřovnu. Vy přebíráte velení praporu!“ Bylo to překvapení pro všechny.

Zanedlouho jsem již seděl v gázu u velitele brigády a odjížděli jsme z VS praporu. Asi po půl hodině jízdy jsme zastavili v jedné podhorské dědině u venkovské krčmy na občerstvení. Při vystupování z auta velitel brigády povídá: „Vsadím se s vámi o plato panáků vodky, že v hospodě budou nějací vojáci vašeho praporu!“ Protože jsem byl přesvědčen, že tak daleko od prostoru činnosti jednotek nemůže nikdo být, sázku jsem přijal. Po vstupu do místnosti jsem spatřil, jak u čelního stolu popjeli dva moji příslušníci – Gusta Rost a Jiráček.

Uvědomil jsem si svoji prohru a bez reptání objednal plato panáků vodky. Plato měl hospodský veliké – roznášel v něm totiž pivo, a tak jsem měl ještě štěstí, že neměl dost štamprat, aby ho celé zaplnil. Přesto mne tato prohraná sázka stála dost korun a byla pro mne velkým poučením.

Podle vyprávění kol. Galláta zaznamenal kol. Opletal.

Vydává klub výsadkových veteránů Prostějov pro potřeby svých členů. Neprodejné.

Kontaktní adresa: František Lejsek
Šárka 24
796 01 Prostějov
tel. 582 343 605

Bankovní spojení: účet 188 989 286
Kód: 0300